

Visi saka

Deja 8 pāriem

Vija Ozola horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika grupas „Ilģi” interpretācijā

Deju pirmoreiz rādīja Jelgavas vidējās paaudzes deju kolektīvs „Laipa” 2000. gada jaunrades deju konkursā Valmierā. Apvienotie deju kolektīvi to izpildīja Zemgales novada Deju svētkos Bauskā, 2001. gadā festivālā Liepājā.

Deja veidota, izmantojot etnogrāfiskās dejas „Cūkas driķos” pirmavotu.

Pašreizējā horeogrāfiskajā risinājumā kā piemērotāks dejai izvēlēts nosaukums „Visi saka”. Tas sasaucas ar dejā dziedāto šķelmīgo tekstu:

Visi saka, visi saka: “Mana sieva laiska”.

Lai ir laiska, ka tik skaista, ka tik labi dancā.

Šeit sievas laiskums jāuztver nevis kā vīra nopēlums, bet gan kā ļaužu nevalodas. Folklorā, blakus darba tikumam, tiek cildināts arī cilvēka ķermeniskais skaistums un dzīvesprieks.

Dejā izmantoti tradicionālie latviešu deju elementi – skrējiena solis, polka, galops, lēciens ar kāju maiņu (tā sauktais „rupumsolis”), kā arī ieviestas dažas oriģinālas kustību kombinācijas.

Pirmais gājiens

(I/16 t.)

Dejas sākumā dejojāji izvietojušies skatuves abu malu kulisēs, kā parādīts 1. zīmējumā. Dejai 4 ievadtaktis. Pirmās divas taktis nogaida. Nākošās divas taktis ar četriem skrējiena soļiem, sākot ar labo kāju, uz skatuves centru izskrien 1., 4., 5., 8. meita (1. zīm.).

1. – 8.t. Četras meitas, sadevušas skatuves centrā rokas dārziņā, izpilda 1. kustību.
9. – 12.t. Meitas, sasitot plaukstas un sadodot labās rokas, izveido mazās sudmalīņas un ar astoņiem skrējiena soļiem virzās pret DCV.
13. – 16.t. Meitas, sasitot plaukstas un ieliekot rokas sānos, pagriežas ar seju DCV un ar astoņiem soļiem dodas līdz 2. zīmējumā norādītajām vietām.
15. – 16.t. no kulisēm izskrien otras četras meitas un iestājas 2. zīmējumā parādītajās vietās.

Otrais gājiens

(I/16 t.)

1. – 8.t. Astoņas meitas, sadevušas rokas dārziņā, izpilda 1. kustību.
9. – 12.t. Meitas, sasitot plaukstas, ieliekot rokas sānos un pagriežoties ar skatu pret DCV, skrien 8 soļus pret DCV.
13. – 16.t. Meitas, sasitot plaukstas, pagriežas ar skatu DCV un skrien līdz 1. zīmējumā norādītajām vietām.

15. – 16.t. laikā puiši izskrien ar 4 plašiem soļiem no kulisēm un izveido pusloku ap meitām (3. zīm.).

Trešais gājiens

(II/16 t.)

Cūkas driķos, cūkas driķos

Ar visiemi sīvēniem.

Ejat, bērni, dzenat ārā,

Lai neķēza labībā.

1. – 8.t. Meitas, sadevušas rokas skatuves centrā dārziņā, izpilda 2. kustību. Puiši puslokā izpilda 3. kustību.
9. – 12.t. Meitas, bēgot no puišiem un sākot no skatuves priekšplāna, skrien uz abām skatuves malām un tālāk uz dibenplānu (4. zīm.). Meitas bēgot, var iespiegties. Rokas brīvi. Puiši ar 4. kustību „dzenot” meitas, virzās, kā parādīts 4. zīmējumā.
13. –16.t. Meitas dibenplānā pagriežas pret skatuves vidu un turpina skriet uz priekšu (4. zīm.), līdz nonāk 5. zīmējumā parādītajās vietās. Puiši arī turpina virzīties, kā parādīts 4. zīmējumā, gājiena beigās nostājas pretī meitām (5. zīm.).

Ceturtais gājiens

(III/16 t.)

- 1.t, Puiši sparīgi palecas uz abām kājām (akcents pret grīdu). Rokas sānos.
- 2.t. Meitas ar palēcienu atbild puišiem.
3. – 4.t. Visi ar trīs pārlēciena soļiem apgriežas uz vietas pa labi.
- 5.t. Lec meitas.
- 6.t. Lec puiši.
7. – 8.t. Visi ar trīs pārleciena soļiem pagriežas pa labi.
9. – 10.t. Dejotāji pa pāriem, sākot ar labo kāju, ar četriem skrējiena soļiem apgriežas labo elkoņu satvērienā.
11. – 12.t. Dejotāji, nonākot šāvās vietās, ieliek rokas sānos un ar četriem soļiem katrs apgriežas uz vietas pa labi.
13. –14.t. Dejotāji, sākot ar labo kāju, ar četriem soļiem apgriežas uz vietas kreiso elkoņu satvērienā.
15. – 16.t. Katrs dejotājs, ieliekot rokas sānos, ar četriem soļiem apgriežas pa kreisi.

Piektais gājiens

(III/16 t.)

1. – 8.t. Atkārto IV gājiena 1. – 8.t. darbības.
9. – 12.t. Dejotāji, sasitot plaukstas un sadodot rokas, izveido mazās sudmaliņas un virzās, kā parādīts 6. zīmējumā (skatuves labajā malā DCV, kreisajā malā – pret DCV).

13. – 16.t. Meitas skrien, kā parādīts 7. zīmējumā, uz skatuves dibenplānu un izveido divas līnijas (8. zīm.).
Puiši pa diviem kopā apskrien viens ap otru mazu aplīti (7. zīm.) un izveido divas līnijas priekšplānā (8. zīm.).

Sestais gājiens

(II/16 t.)

Visi saka, visi saka:

“Mana sieva laiska”,

Lai ir laiska, ka tik skaista,

Ka tik labi dancā.

1. – 8.t. Puiši priekšplānā līnijās izpilda sekojošas darbības:
1.t. Piesitot diagonāli sānis labo kāju, vienlaicīgi atver sānis labo roku un nosauc: „Visi saka.”
2.t. Piesit kreiso kāju, atver sānis kreiso roku, nosauc: „Visi saka”.
3. – 4.t. Rokas lejā atpakaļ, augums vērst uz priekšu, nosauc: „Mana sieva laiska”.
5. – 6.t. Vēlreiz nosaucot: „Visi saka, visi saka”, puiši piesit kreiso, labo kāju un vienlaicīgi atver kreiso, labo roku.
7. – 8.t. Atkārto 3. – 4. t. darbības.
1. – 8. t. Meitas dibenplānā izpilda sekojošas darbības:
1.t. Solītis pa labi, piesit kreiso kāju.
2.t. Solītis pa kreisi, piesit labo kāju.
3.t. Turpinot soļu darbību, pakrata pret puišiem labās rokas pirkstu.
4.t. Pakrata kreisās rokas pirkstu.
5. – 8.t. Meitas turpina 1. – 4.t. darbību.
9. – 12.t. Puiši, griežoties pa kreisi, ar astoņiem soļiem dodas pie meitām (9. zīm.).
Meitas 9. – 10. t. laikā četras reizes sasit plaukstas, pēc tam 11. – 12. t. pagriežas ar skatu pret pienākošiem puišiem.
13. –16.t. Dejojāji pa pāriem slēgtajā aptvērīnā ar polku griezienā pa labi dodas uz skatuves priekšplānu (10. zīm.).

Septītais gājiens

(II/16 t.)

1. – 8. t. Dejojāji pa pāriem slēgtajā satvērīnā izpilda 1. kustību.
9. – 10. t. Priekšējā līnija pa pāriem veido vārtiņus, otrās līnijas pāri lien, ar četriem soļiem līnijās apmainās vietām (12. zīm.).
11. – 12.t. Dejojāji pa pāriem labo elkoņu satvērīnā ar četriem soļiem izpilda pusapgriezienu (nonāk pretējās vietās).
13. – 14.t. Veidojot atkal vārtiņus, līnijas dodas uz savām sākuma vietām.
15. – 16.t. Skatuves labajā malā 6. un 8. pāris izpilda pusapgriezienu labo elkoņu satvērīnā, bet 5. un 7. pāris, tikai pieejot un sadodot rokas, izveido divus dārziņus, kā parādīts 13. zīmējumā.

Skatuves kreisajā malā pusapgriezieni izpilda 1. un 3. pāris un kopā ar 2. un 4. pāri izveido divus dārziņus (13. zīm.).

Astotais gājiens

(I/16 t.)

1. – 8.t. Dejotāji, četros dārziņos sadotās rokās (13. zīm.), izpilda 1. kustību.
9. – 12.t. Dejotāji, sasitot plaukstas, izveido četras mazās sudmalīņas, kā parādīts 14. zīmējumā, un ar skrējiena soļiem, sākot ar labo kāju, virzās ar bultām norādītajā virzienā.
13. – 16.t. Puiši, turpinot tajā pašā virzienā, iziet skatuves malās, meitas skatuves centrā izveido dārziņu (15. zīm.).

Devītais gājiens

(II/16 t.)

Cūkas driķos, cūkas driķos

Ar visiemi sivēniem.

Ejat, bērni, dzenat ārā,

Lai neķēza labībā.

1. – 8.t. Meitas, tāpat kā III gājienā, skatuves centrā dārziņā izpilda 2. kustību. Arī puiši, tāpat kā III gājienā, izpilda 3. kustību, tikai tagad nevis puslokā, bet skatuves malās (15. zīm.).
9. – 12.t. Puiši, „dzenot” meitas uz āru, dodas ar 4. kustību uz skatuves centru un, pagriežoties pusapgriezieni pa labi, izveido apli ar muguru pret centru. Meitas, bēgot no puišiem, skrien no centra uz āru, pēc tam sargrupējas pa divām katrā skatuves stūrī.
13. – 16.t. Meitas pa divām katrā skatuves stūrī apiet aplīti viena ap otru un nostājas ar skatu pret skatuves centru. Rokas sānos. Puiši skatuves centrā aplīti ar skatu uz āru četras reizes sasit plaukstas, pēc tam ar četriem soļiem, sākot ar kreiso kāju, dodas pie meitām.

Desmitais gājiens

(IV/16 t.)

1. – 4.t. Dejotāji pa pāriem slēgtajā aptvērienā ar sānis sadotām rokām (17. zīm.); sākot ar ārējām kājām, ar plašu skrējiena soli virzās 1/2 apli DCV.
5. – 8.t. Nepārskaitļa pāri, turpinot skrējiena soli, dodas uz centru un apiet aplīti pa kreisi (18. zīm.). Pārskaitļa pāri vēl turpina virzīties DCV, pēc tam apgriežas uz vietas pa kreisi (18. zīm.). 8. t. beigās pāri ir samainījušies vietām.
9. – 16.t. Turpinot virzīties, kā 1. – 8. t., pāri nonāk atkal savās vietās un nostājas, kā parādīts 19. zīmējumā.

Vienpadsmitais gājiens

(V/16 t.)

1. – 8.t. Dejotāji pa pāriem, sākot, kā parādīts 19. zīmējumā, izpilda 5. kustību. 8. t. beigās puīši ir apļa ārpusē.
9. – 16.t. Atkārtojot vēlreiz 5. kustību, puīši atgriežas atkal apļa centrā.

Divpadsmitais gājiens

(IV/16 t.)

1. – 4.t. Puīši, atrodoties apļa iekšpusē ar muguru pret centru, sadod rokas ar meitām (20. zīm.). Šādā satvērienā aplī dejotāji ar septiņiem piezemētiem, ātriem galopa soļiem virzās 1/2 apli DCV. Nobeigumā palēciens uz abām kājām.
5. – 8.t. Dejotāji pa pāriem griežas uz vietas ar astoņiem palēciena soļiem labo elkoņu satvērienā.
9. – 12.t. Galops DCV, kā 1. – 4.t.
13. – 16.t. Dejotāji, apgājuši veselu apli, atkal griežas ar palēciena soli labo elkoņu satvērienā. Gājiens beigās pēc grieziņa puīši paliek apļa ārpusē, kā parādīts 21. zīmējumā.

Trīspadsmitais gājiens

(V/16 t.)

1. – 8.t. Dejotāji pa pāriem izpilda 5. kustību (21. zīm.). 8. t. beigās puīši atrodas apļa iekšpusē.
9. – 16.t. Valējā satvērienā, sadotās rokas soļu ritmā šūpojot uz priekšu un atpakaļ, dejotāji ar palēciena vai skrējiena soli aizdejo kulisēs (22. zīm.).

Kustību apraksts

Taktsmērs 2/4.

1. kustība

Kustību izpilda 8 t., I mūzikas daļa.

- 1.t. Palēcienā izliek uz priekšu labo kāju.
- 2.t. Palēcienā izliek uz priekšu kreiso kāju.
3. – 4.t. Izpilda trīs ātrus palēcienus, izliekot uz priekšu pārmaiņus labo, kreiso, labo kāju.
5. – 8.t. Kustība turpinās, tikai tagad sāk ar pretējo kāju, izliekot vispirms uz priekšu kreiso kāju.

2. kustība

Kustību izpilda 4 t.

Izpilda tikai meitas, sadevušas rokas dārziņā.

1.t.

„Viens”

„Divi”

– neliels solītis pa labi ar labo kāju.

– kreiso kāju ar nelielu piesitienu pieliek blakus labajai.

- 2.t.
„Viens” – solītis pa kreisi ar kreiso kāju.
„Divi” – labo kāju ar nelielu piesitienu pieliek blakus kreisajai.
Dejotāju augums 1. – 2. t. laikā noliekts uz priekšu, rokas sadotas lejā.
- 3.t. Ar diviem soļiem uz vietas (labā, kreisā kāja) augumu iztaisno, sadotās rokas paceļ.
- 4.t. Ar diviem soļiem uz vietas sadotās rokas nolaiž, augumu atkal noliec uz priekšu.

3. kustība

Kustību izpilda 8 t., II mūzikas daļa.

Izpilda tikai puīši, kustības sākumā rokas sānos.

- 1.t. Piesitiens pa labi ar labo kāju, vienlaicīgi labo roku akcentēti atver sānis.
- 2.t. Piesitot kreiso kāju, sānis atver kreiso roku.
3. – 4.t. Ar trīs pārlēciena soļiem, sākot ar labo kāju, puīši izpilda apgriezīenu uz vietas pa labi. Rokas sānos.
5. – 8.t. Kustību turpina, sākot ar kreiso kāju un griežoties pa kreisi.

4. kustība

Kustību izpilda 2 t.

Izpilda tikai puīši, kustības sākumā rokas brīvi.

- 1.t. Solis uz priekšu ar labo kāju. Vienlaicīgi izpilda arī nelielu vēzienu ar labo roku uz priekšu, pēc tam sānis, saucot: „Uš!”. Augums nedaudz noliekts uz priekšu.
- 2.t. Solis ar kreiso kāju, vienlaicīgi vēziens uz priekšu – sānis ar kreiso roku un sauciens: „Uš!”.

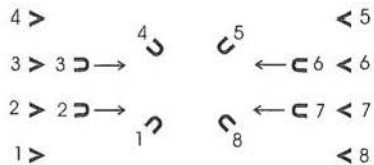
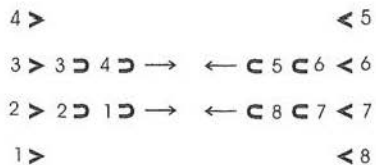
5. kustība

Kustību izpilda 8 t., V mūzikas daļa.

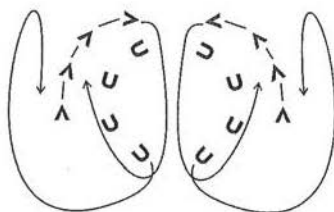
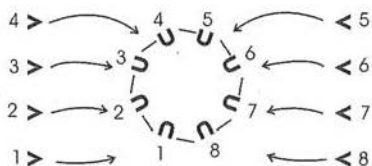
Izpilda pa pāriem. Kustības sākumā ar skatu viens pret otru, rokas sānos.

- 1.t. Polkas solis ar labo kāju uz priekšu diagonāli pa labi (19. zīm.), vienlaicīgi griezienā pa labi.
- 2.t. Turpinot griezienā pa labi, izpilda polkas soli ar kreiso kāju, partneri nonāk pretējās vietās.
3. – 4.t. Turpinot 1. – 2.t. darbību, dejotāji atgriežas savās sākuma vietās.
5. – 6.t. Sadot labās rokas un turpinot polkas soli, dejotāji mainās vietām. Meita izgriežas pa labi zem sadotajām rokām. Puišis, ar meitu neatlaižot sadoto roku, pārejot pretējā vietā, izpilda puspagriezīenu pa kreisi, 5. t. mainās vietām, 6. t., sadotās rokas neatlaižot, partneri augumus atliec, attālinās.
7. – 8.t. Rokas ieliekot sānos, katrs dejotājs ar diviem polkas soļiem apgriežas uz vietas pa labi.

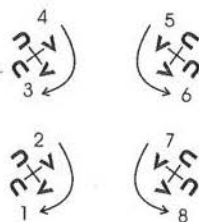
Visi saka

1. 2.

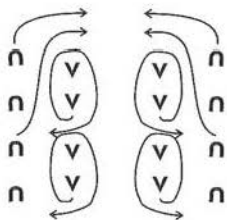

3. 4.

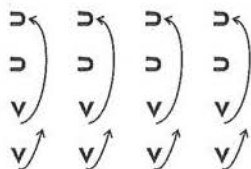
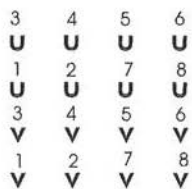

5. 6.

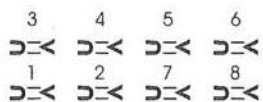
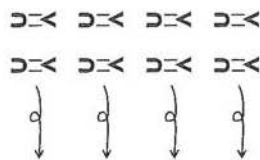
Visi saka

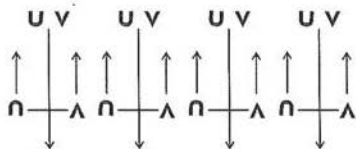
7. 8.

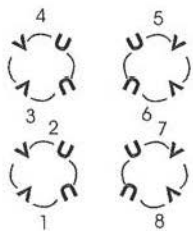
9. 10.

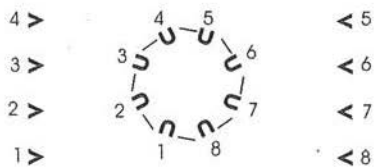
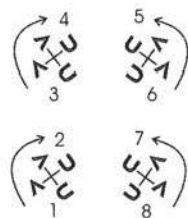
11. 12.

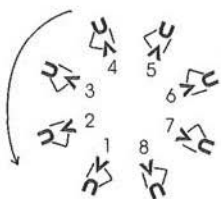
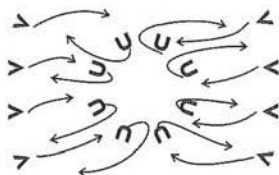
Visi saka

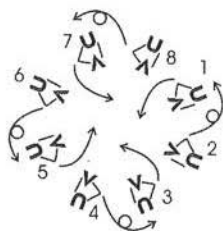
13. 14.

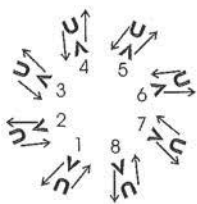
15. 16.

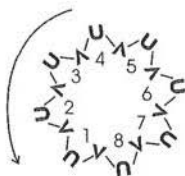
17. 18.

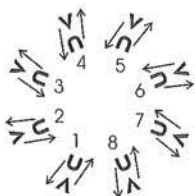
Visi saka

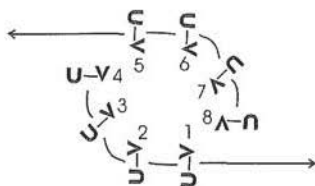
19.

20.

21.

22.

Visi saka

Tautas mūzika

Valda Muktupāvela apdarē

Ātri; ievads

I

II

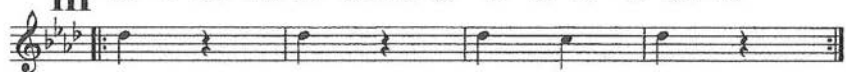

Vi - si sa - ka, vi - si sa - ka, - ma - na sie - va lais - ka.

III

Lai ir lais - ka, ka tik skais - ta, ka tik la - bi dan - cā.

IV

V

